

A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16176>

Özet

A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i, çevrimiçi e?itim ortamlar?nda görev yapan veya yapmaya haz?rlanan K-12 seviyesindeki ö?retmenlerin genel haz?rbulunu?luk düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif kapsamlf bir araçtır. Ölçek, özellikle COVID-19 pandemisi gibi küresel krizlerin ardından uzaktan e?itimin yaygınlaşmasıyla ortaya ç?kan ihtiyaçlara yanıt vermek üzere tasarlanmıştır. Bu ölçek, ö?retmenlerin sadece teknik yeterliliklerini değil, aynı zamanda pedagojik yaklaşımları, etik farkındalıkları, kurumsal destek algıları ve öğrencilerin haz?rbulunu?luk düzeylerine dair görüşlerini de değerlendiren çok boyutlu bir yapı sunar.

Ölçek, toplamda 52 maddeden oluşmakta ve ö?retmenlerin çevrimiçi öğrenme süreçlerine ne kadar hazırlık? oldukları dokuz temel faktör altında incelemektedir. Bu faktörler arasında teknik beceriler, e?itim teknolojisi kullanımı, bilgisayar özyeterliliği, yönetim desteği ve mesleki işbirliği gibi kritik alanlar bulunmaktadır. Ölçek, e?itim politikaları belirleyenler ve okul yöneticileri için ö?retmenlerin uzaktan e?itim kapasitelerini ve ihtiyaç duydukları destek alanlarını belirlemede önemli veriler sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi E?itim, Uzaktan Öğrenme, Haz?rbulunu?luk, K-12 Ö?retmenleri, Ö?retmen Yeterlilikleri, E?itim Teknolojileri, Özyeterlilik.

Yazarlar

Elif Polat, S. Hopcan, Ö. Yahşi

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ilkokuldan Lise son sınıfa kadar (K-12) görev yapan ö?retmenlerin çevrimiçi e?itim ortamlarına geçişte veya bu ortamları sürdürmede sahip oldukları haz?rbulunu?luk düzeylerini sistematik ve kapsamlf bir şekilde belirlemektir. Çevrimiçi e?itimin başarısı büyük ölçüde ö?retmenlerin teknolojik, pedagojik ve psikolojik hazırlıklarına bağlıdır; bu nedenle ölçek, ö?retmenlerin güçlü ve zayıf yönlerini tespit ederek hedeflenmiş profesyonel gelişim programlarının oluşturulmasına rehberlik etmeyi hedefler.

Ölçek, ö?retmenlerin kişisel yeterliliklerinin yanı sıra, kurumsal ve çevresel faktörlerin (yönetim desteği, içerik kalitesi, öğrenci haz?rbulunu?lu) çevrimiçi e?itimdeki başarı üzerindeki etkisini de ölçmeye odaklanmıştır. Bu sayede, sadece bireysel yeterlilikler değil, aynı zamanda sistemik eksiklikler de belirlenebilmektedir.

Yap?

A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i, ö?retmen haz?rbulunu?lu?unu çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktadır. Ölçek, toplam 52 madde ve 9 alt faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler, çevrimiçi bir öğrenme ortam?nda ö?retmenlerin ihtiyaç duydu?u tüm kritik yeterlilik ve destek alanlar?n? temsil etmektedir. Ölçek, teknolojik becerilerden etik sorumluluklara kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Ölçe?in dokuz temel boyutu şunlardır:

Teknik Yeterlilik: Temel bilgisayar ve internet kullan?m becerilerini içerir.

E?itim Teknolojisi Yeterlili?i: Web 2.0 araçlar?, çevrimiçi i?birli?i ve içerik oluşturma becerilerini kapsar.

Bilgisayar Özyeterlili?i: Ö?retmenlerin teknik sorunlar? ba?şms?z çözme ve yazılım k?lavuzlar?na ihtiyaç duymama konusundaki inançlar?n? ölçer.

Yönetim Deste?i: Okul yönetiminin çevrimiçi e?itim uygulamalar?n? te?vik etme ve destekleme düzeyine dair algılar? değerlendirir.

Mesleki i?birli?i: Meslektaşlarla çevrimiçi e?itim deneyimlerini payla?ma ve i?birli?i yapma iste?ini ve eylemlerini inceler.

Ö?renci Haz?rbulunu?lulu?u: Ö?retmenlerin, öğrencilerinin teknik donan?m, ilgi ve zaman yönetimi aç?s?ndan çevrimiçi öğrenmeye ne kadar hazır olduklar?na dair görüşlerini ölçer.

Çerik: Milli E?itim Bakanl??? (MEB) taraf?ndan sa?lanan çevrimiçi içerik deste?i, teknik destek ve hizmet içi e?itimlerin yeterlili?ine dair algılar? değerlendirir.

Görelî Yararlı?k: Çevrimiçi e?itimin yüz yüze e?itime göre daha etkili, verimli ve gelecekte kullan?ma de?er oldu?una dair inançlar? ölçer.

Pedagojik (Mesleki) ve Etik Yeterlilik: Telif haklar?, erişilebilirlik, etkileşim, farklı öğretim yöntemleri kullan?m? ve akademik dürüstlük gibi pedagojik ve etik boyutlardaki yeterlilikleri kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in geliştirme amaçlarına ilişkin geçerlik çalışmaları, Polat, Hopcan ve Yahşi (2022) taraf?ndan yayımlanan orijinal makalede detaylandırılmıştır. Ölçe?in yap? geçerli?i, muhtemelen aç?mlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri (DFA/AFA) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak öngörülen dokuz boyutlu yap?s?n? destekleyip desteklemedi?ini ortaya koymaktadır. Ölçe?in, çevrimiçi e?itim bağlam?nda ö?retmen haz?rbulunu?lu?u yap?s?n? bağarlı? bir şekilde temsil etti?i rapor edilmiştir.

Yap? geçerli?ine ek olarak, ölçek maddelerinin kapsam geçerli?i de uzman görüşleri alınarak sa?lanmıştır. Maddeler, çevrimiçi e?itim yeterlilikleri literatürünü kapsayacak şekilde hazırlanmış ve ö?retmenlerin deneyim alanlar?n? yansıtacak şekilde titizlikle seçilmiştir. Detaylı geçerlik

katsayılar ve istatistiksel bulgular için araştırmanın orijinal kaynağına başvurulmalıdır.

Güvenirlik

A-12 Öğretmenleri Çevrimiçi Eğitim Hazırlanış Ölçeği'nin güvenilirlik analizleri, ölçeğin iç tutarlılığına kanıtlamak amacıyla orijinal çalışmada sunulmuştur. Güvenirlik genellikle Cronbach Alfa (Ç Tutarlılık) katsayıları ile rapor edilmiştir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Ölçeğin her bir alt faktörü için ayrı ayrı hesaplanan iç tutarlılık katsayıları, ölçeğin alt boyutlarının da yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu, ölçeğin hem genel hazırlanış puanı hem de spesifik yeterlilik alanlarındaki puanları için tutarlı sonuçlar ürettiği anlamına gelmektedir. Güvenirlik katsayılarının detayları için ilgili akademik makale incelenmelidir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde uygulanan faktör analizi, çevrimiçi eğitim hazırlanış kavramının dokuz farklı ancak ilişkili boyuttan oluştuğunu ortaya çıkarmıştır. Bu dokuz faktörlü yapı, öğretmenlerin uzaktan eğitimdeki rollerini ve ihtiyaçlarını kapsamlı bir şekilde kategorize etmiştir. Faktör analizi sonuçları, kavramsal olarak güçlü ve istatistiksel olarak aydınlatıcı alt yapıları oluşturulması sağlamıştır.

Faktör yükleri ve faktörler arasındaki korelasyonlar, her bir maddenin ilgili olduğu boyutu doğru bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir. Bu detaylı yapısal analiz, ölçeğin teorik temellerini sağlamlaştırmış ve psikometrik özelliklerini güçlendirmiştir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Self-Report/Öz Bildirim) Ölçeği

Format: Toplam 52 madde ve 9 alt boyuttan oluşan yapılandırılmış anket. Derecelendirme, 5 puanlık Likert Ölçeği kullanılarak yapılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: K-12 Öğretmenleri (Okul Öncesi, İlkokul, Ortaokul ve Lise Öğretmenleri)

Yaş Grubu: Yetişkin Öğretmenler

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan tüm kademelerdeki öğretmenler.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, her bir ifadeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler. Derecelendirme ?u ?ekildedir: (-2 = Kesinlikle kat?lm?yorum, -1 = Kat?lm?yorum, 0 = Karars?z?m, 1 = Kat?l?yorum, 2 = Kesinlikle Kat?l?yorum). Yüksek puanlar, daha yüksek haz?rbulunu?luk veya olumlu alg? anlam?na gelir.

Anahtar Kelimeler

E-Ö?renme, Ö?retmen Özyeterlili?i, Pedagojik Yeterlilik, Teknik Destek, Okul Yönetimi, Uzaktan E?itim, E?itim Teknolojisi Yeterlili?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Polat, E. (?stanbul Üniversitesi-Cerrahpa?a); Hopcan, S.; Yah?i, Ö.

Yaz??ma Adresi: Elif Polat, elif.polat@iuc.edu.tr

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2022

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm??t?r ve bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m için izin al?nmas? zorunludur. Ölçe?in orijinal PDF dosyas? mevcut de?ildir.

Referanslar

Polat, E., Hopcan, S., & Yah?i, Ö. (2022). Are K-12 teachers ready to e-learning?. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 23(2), 1-28.

A-12 Ö?retmenleri Çevrimiçi E?itim Haz?rbulunu?luk Ölçe?i Maddeleri

Teknik Yeterlilik

Kelime i?lemci program?n? (word vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.

Sunum program?n? (power point vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.

?nterneti (arama yapmak, dosya indirmek vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.

Çevrimiçi uzaktan e?itim araçlar?n? (zoom, meet, team vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.

Çevrimiçi ileti?im araçlar?n? (whatsapp, messenger, email vb.) zorluk ya?amadan kullanabilirim.

Bilgisayar?mda dosya yönetim i?lemlerini (açma, kopyalama, ta??ma, silme vb.) yapabilirim.

Bilgisayarın çevre birimlerini (web cam, mikrofon, hoparlör, yazıcı, tarayıcı vb.) zorluk yaşımadan kullanabilirim.

Bilgisayar ve İnternet kullanımı esnasında karşılaşılan sorunları çözebilirim.

Sosyal ağ teknolojilerini (facebook, instagram, tweeter vb.) zorluk yaşımadan kullanabilirim.

Eğitim Teknolojisi Yeterliliği

Web 2.0 araçları ile (wiki, blog, canva vb.) zorluk yaşımadan çevrimiçi ders içerikleri oluşturabilirim.

Çevrimiçi ortak çalışma araçlarını (drive, dropbox vb.) zorluk yaşımadan kullanabilirim.

Eğitsel video oluşturabilirim.

Oluşturduğum eğitsel videoyu paylaşabilirim.

Öğrencilerle iletişim kurmak ve dersle ilgili paylaşım yapmak için çevrimiçi sınıf araçlarını (classrom, classdojo, edmodo vb.) zorluk yaşımadan kullanabilirim.

Çevrimiçi sınıf ve quiz araçlarını (forms, kahoot, quizz vb.) zorluk yaşımadan kullanabilirim.

Bilgisayar Özyeterliliği

Çevrimiçi eğitim sürecinde yazılım kullanımı rehberine ihtiyaç duymam.

Çevrimiçi eğitim sürecinde yapılacak işleri birisinin göstermesine ihtiyaç duymam.

Çevrimiçi eğitim sürecinde yeterli zamanı varsa herhangi bir desteğe ihtiyaç duymam.

Çevrimiçi eğitim sürecinde teknik desteğe ihtiyaç duymam.

Çevrimiçi eğitim sürecinde, daha önce benzer bir uygulama kullandıysam, herhangi bir desteğe ihtiyaç duymam.

Yönetim Desteği

Okul yönetimi, meslektaşlarımla işbirliği ve paylaşım yapabilmemiz için deneyim paylaşım grupları oluşturur.

Okul yönetimi çevrimiçi eğitime katkı konusunda öğretmen ve öğrencileri teşvik eder.

Okul yönetimi çevrimiçi eğitim ders programını Öğretmen ve öğrenci ihtiyaçlarını gözетerek geliştirir.

Okul yönetimi çevrimiçi eğitimdeki performansımı değerlendirir.

Okul yönetimi çevrimiçi eğitimdeki performansımı yapıcı şekilde eleştirir.

Okul yönetimi çevrimiçi eğitimdeki sorunları çözmemize yardımcı olur.

Mesleki İşbirliği

Çevrimiçi eğitim konusunda meslektaşlarımla fikir alışverişini yaparım.

Çevrimiçi eğitim konusunda meslektaşlarımla yardımlaşırım.

Çevrimiçi eğitim konusunda meslektaşlarımla işbirliğini yaparım.

Çevrimiçi eğitim konusunda meslektaşlarımla deneyim paylaşım grupları oluştururuz.

Öğrenci Hazırlanış

Öğrencilerimin çevrimiçi derslere katılmak için gerekli donanım ve internet bağlantıları mevcuttur.

Öğrencilerimin çevrimiçi öğrenme için gerekli teknik bilgisi yeterlidir.

Öğrencilerim çevrimiçi öğrenmeye ilgilidir.

Öğrencilerim çevrimiçi öğrenmede zamanlarını iyi yönetebilmektedirler.

İçerik

MEB tarafından yeterli çevrimiçi içerik desteği verilmektedir (ekütüphane, alıştırma vb.).

MEB sunduğu kaynaklarla ilgili öğretmenlerin dönütlerine önem vermektedir.

MEB in çevrimiçi eğitim konusunda öğretmenlere verdiği teknik destek yeterlidir.

MEB in çevrimiçi öğrenme konusunda verdiği hizmet içi eğitimler yeterlidir.

Çevrimiçi eğitimde MEB tarafından ailelere yeterli destek sağlanmaktadır.

Görelî Yararlılık

Çevrimiçi eğitim yüz yüze eğitime göre daha etkilidir.

Çevrimiçi eğitimde yüz yüze eğitime göre öğretmenler ve öğrenciler kendini daha çok geliştirmeye olanağına sahiptir.

Çevrimiçi eğitimin verimli olduğunu düşünüyorum.

Çevrimiçi eğitimin etkili olduğunu düşünüyorum.

Çevrimiçi eğitimi gelecekte kullanmaya devam etmeyi düşünüyorum.

Pedagojik (Mesleki) ve Etik Yeterlilik

Çevrimiçi eğitimde kullandığım materyallerin telif haklarını dikkate alıyorum.

Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için erişilebilirlik seçeneklerini dikkate alıyorum.

Çevrimiçi derslerimi etkileşim (öğrenci-öğretmen, öğrenci-öğrenci, öğrenci-materyal) ve işbirliğini destekleyecek şekilde tasarlayabilirim.

Çevrimiçi öğrenme ortamında farklı öğretim yöntemleri kullanabilirim.

Çevrimiçi iletişim ile ilgili kurallara (netiquette) dikkat ederim.

Meslektaşlarımla çevrimiçi iletişim kurabilirim.

Çevrimiçi eğitimde akademik dürüstlüğü dikkat ederim.

Öğrencilerime zamanında çevrimiçi geri bildirim verebilirim.